

คำถาม-คำตอบ

แนวทาง : การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน

1. บางหน่วยงานยังไม่ได้รับหนังสือของ สตง. นี้ก็ใกล้เวลาต้องประเมินระบบควบคุมฯ ของหน่วยงานย่อยแล้ว สตง. ช่วยชี้แจงข้อมูลการส่งเอกสาร ให้ส่วนราชการด้วย

ตอบ หน่วยงานใดยังไม่ได้รับหนังสือ แนวทาง : การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายในของ สตง. กรุณาติดต่อที่โทรศัพท์หมายเลข 02-2718090

2. การจัดวางระบบการควบคุมภายในจำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องจัดทำ Flow Chart หรือ Work Flow ของกระบวนการทุกกระบวนการ เพราะจะมีกระบวนการย่อยๆ มากทำให้ส่วนงานย่อยไม่ค่อยจัดทำและถ้าไม่จัดทำ Work Flow ของงานจะมีวิธีการอย่างไรที่จะจัดวางระบบการควบคุมภายในได้

ตอบ - การกำหนดหรือออกแบบระบบการควบคุมภายใน แต่ละภารกิจของหน่วยงาน ผู้ออกแบบต้องเข้าใจกระบวนการนั้นเป็นอย่างดี ซึ่งการเขียน Work Flow จะทำให้เข้าใจขั้นตอนการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ และสามารถกำหนดวิธีการควบคุมในแต่ละขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม

- วิธีการเขียน Work Flow จะทำให้เห็นภาพขั้นตอนการทำงานง่ายกว่าวิธีการอื่น
- หน่วยงานย่อย สามารถทยอยจัดทำไปที่ละกระบวนการจนครบ

3. หน่วยงานย่อยที่เคยวางระบบการควบคุม (ทำ ค 2,3) อยู่แล้ว หากระบบที่เคยวางไว้ไม่ครอบคลุม จะมาวางระบบควบคุมใหม่ได้หรือไม่ และต้องทำหนังสือรับรองการจัดวางระบบการควบคุมรายงานต้องส่ง สตง. หรือไม่

ตอบ ไม่ต้องจัดวางระบบการควบคุมภายในใหม่ และไม่ต้องทำหนังสือรับรองการจัดวางระบบการควบคุมส่ง สตง. หน่วยงานย่อยประเมินการควบคุมตามระเบียบฯ ข้อ 6 ได้เลย หากการควบคุมที่กำหนดไว้ไม่ครอบคลุมผลการประเมินจะพบจุดอ่อน หน่วยงานย่อยกำหนดกิจกรรมควบคุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขในรายงานการประเมินผลตามแบบ ปย.2 และดำเนินการแก้ไขต่อไป

4. เมื่อผู้ตรวจสอบสอบทานองค์กรแล้วพบว่า สารสนเทศและการสื่อสารยังไม่เป็นปัจจุบัน ทันเวลาต้องรายงานในแบบ ปส. ใช่หรือไม่

ตอบ ผู้ตรวจสอบที่สอบทานเป็นผู้ตรวจสอบภายใน ต้องรายงานในแบบ ปส. เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานทราบและสั่งการแก้ไขต่อไป เพราะเป็นความเสี่ยงที่ถือว่ามีสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อให้การดำเนินงานหลายๆ กิจกรรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้ เนื่องจากสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสิ่งที่บุคลากรทุกระดับทั่วทั้งหน่วยงานต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่

5. ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมด้วยกิจกรรมควบคุมที่มีอยู่แล้วได้ผล ยังต้องนำมาใส่ในแบบ ปย.2 (คอลัมน์ที่ 1-3) หรือไม่

ตอบ กิจกรรมควบคุมที่มีอยู่จะไม่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเหมาะสมตลอดเวลา เพราะสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในหน่วยงานเองและสภาวะแวดล้อมภายนอกจึงต้องมีการประเมินผลการควบคุมภายใน ทั้งนี้ผลการประเมินอาจพบหรือไม่พบจุดอ่อน/ความเสี่ยง ถ้าผลการประเมินไม่พบจุดอ่อน/ความเสี่ยงคอลัมน์ที่ 4-7 ก็ไม่ต้องบันทึกแต่คอลัมน์ที่ 1-3 ยังคงต้องบันทึกถึงกิจกรรม/กระบวนการงานที่ประเมิน

6. 6.1 การประมวลผลภาพรวมในระดับองค์กร ควรเป็นหน้าที่ของใคร บางส่วนราชการผู้บริหารให้ตรวจสอบภายใน ไม่ถูกต้องใช่หรือไม่ ดังนั้นที่ถูกต้องควรเป็นหน้าที่ของใคร

6.2 หน่วยรับตรวจ (ส่วนราชการ) มอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำ ปอ. 1,2,3 เป็นการปฏิบัติที่ ขาดความเป็นอิสระหรือไม่ เพราะต้องประเมินและทำ ปส. ด้วย

ตอบ โดยหลักการแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในควรรับผิดชอบในการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน ในฐานะผู้ประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ความมั่นใจว่าการประเมินผลในภาพรวมขององค์กรได้ดำเนินไปอย่างเที่ยงธรรม ตามความเป็นจริง หรือไม่ เพียงใด ยังมีจุดอ่อน/ความเสี่ยงใดที่ควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมที่ควรรายงานให้ผู้บริหารทราบ ซึ่งตามหนังสือแนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน กำหนดให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสหรือคณะทำงาน เป็นผู้รับผิดชอบประมวลผลภาพรวมในระดับหน่วยรับตรวจ

7. แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการสรุปผลการประเมินองค์ประกอบ 5 ด้าน ใช่หรือไม่ ถ้าส่วนงานออกแบบสอบถามเป็นอย่างอื่นโดยไม่ใช้แบบของ คตง. ได้หรือไม่

ตอบ - แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ซึ่งในหนังสือแนวทางฯ ภาคผนวก ก จะมีตัวอย่างแบบประเมินดังกล่าวโดย จุดที่ควรประเมินในแต่ละหัวข้อเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดีที่ควรมีในแต่ละองค์ประกอบ

- ส่วนงานออกแบบสอบถามเอง โดยไม่ใช้ตัวอย่างแบบสอบถามในหนังสือแนวทางฯ ก็สามารถทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาหลักการควบคุมที่ดีโดยไม่คำนึงถึงการควบคุมที่หน่วยงานมีอยู่ มิฉะนั้นการประเมินจะไม่ทราบจุดอ่อน/ความเสี่ยงในแต่ละองค์ประกอบเลย

8. กรณีที่หน่วยงานได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามเกณฑ์ของ ก.พ.ร. หน่วยงานสามารถนำข้อมูลในแผนบริหารความเสี่ยงมาใส่ในรายงานการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.3) ได้หรือไม่

ตอบ ได้ หากเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการประเมินการควบคุมภายในของงาน กิจกรรม หรือกระบวนการทำงานที่ได้ประมวลผลมาจากผลการประเมินตนเองของส่วนงานย่อยต่างๆ และพบจุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่เหมือนกัน

9. จะมีวิธี/เทคนิค การประเมินงานที่ไม่มีความรู้ได้อย่างไร เช่น HR การศึกษา การวิจัย เป็นต้น

ตอบ ก่อนอื่นต้องศึกษาทำความเข้าใจงานที่จะประเมินว่ากระบวนการงานนั้น มีกิจกรรมและขั้นตอนการทำงาน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกิจกรรม/งาน อย่างไรก็ตาม วิธีศึกษาอาจจะดูจากเอกสารการแบ่งส่วนงานภายในองค์กร คำบรรยายลักษณะงาน รวมทั้งการสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อจากนั้นควรสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของ กิจกรรม/งาน ที่มีอยู่ เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากเอกสารที่มีอยู่ เช่น แผนภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น จากนั้นดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสอบทานการปฏิบัติตามระบบ เพื่อให้มั่นใจว่า การควบคุมภายในนั้นมีความจริง และได้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่มีอยู่หรือไม่ เพียงใด

10. ทำอย่างไรจะทำให้หน่วยงานเห็นความสำคัญกับการควบคุมภายในมากกว่าปัจจุบันที่เห็นความสำคัญของภารกิจหลักของตนเองเท่านั้น คิดแต่เพียงว่าขอให้มีส่งเท่านั้นไม่ได้นำมาใช้อย่างจริงจัง

ตอบ ต้องสร้างความเข้าใจ สร้างการยอมรับถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการควบคุมภายในว่าระบบการควบคุมภายในที่ดีจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจว่า บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง รายงานต่างๆที่หน่วยงานจัดทำขึ้นมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลาที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการป้องกัน หรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยงาน ระบบการควบคุมภายในหากมีไว้แต่ไม่ได้นำมาใช้อย่างจริงจังก็ไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ดังนั้นการประเมินผลการควบคุมภายในตามหนังสือแนวทางฯ ของ สตง. หน่วยงานจะเห็นจุดอ่อน ข้อบกพร่องหรือความเสี่ยงต่างๆ เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

11. เจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส จำเป็นต้องแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าไม่มีการแต่งตั้งไว้

ตอบ ตามแนวทางฉบับนี้ หน้า 4 หัวข้อ 4.1 “กำหนดผู้รับผิดชอบ” ให้แนวทางว่าก่อนทำการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจ ควรมีการกำหนดหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสหรือคณะทำงาน โดยอาจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสเป็นประธานเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลภาพรวมระดับหน่วยรับตรวจ ดังนั้นหน่วยงานจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อาวุโสหรือไม่แต่งตั้งก็ได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหัวหน้าหน่วยงาน

12. เนื่องจากในตัวชี้วัดที่ 8.1 ระดับความสำเร็จการควบคุมภายใน ที่กำลังอยู่ระหว่างกำหนด Template ของ ก.พ.ร. และยังหาข้อยุติไม่ได้ จึงอยากทราบว่าแนวทางที่สัมมนาในวันนี้ (6 พ.ย.52) กับ Template ของ ก.พ.ร. จะเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

ตอบ ไม่มีข้อแตกต่างกัน เนื่องจากการกำหนดระดับความสำเร็จของการควบคุมภายในภาคราชการ ก.พ.ร. จะพิจารณาจากความสามารถของหน่วยงานในการปฏิบัติตามระเบียบฯ และแนวทางที่สัมมนาในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2552 นี้

13. กรณีตัวชี้วัด PMQA (ปี 2552) หมวด 2 กำหนดให้หน่วยงานจัดทำ ปอ.1 ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 ตุลาคม 2552 เพราะเหตุใด ไม่สอดคล้องกับ สตง. ที่กำหนดเวลาภายใน 90 วัน หลังสิ้นปีงบประมาณ/ปฏิทิน ทำให้หน่วยงานเร่งจัดทำเพื่อให้ได้คะแนน ทำให้ผลตามแผนควบคุมภายในไม่มีประสิทธิภาพ

ตอบ PMQA คือการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเป็นเกณฑ์ที่ ก.พ.ร. กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการประเมินผลภาครัฐการ มีทั้งหมด 7 หมวด หมวด 2 เป็นเรื่องการวางแผนยุทธศาสตร์ ซึ่ง ก.พ.ร. กำหนดเป็นกรอบกว้างๆ ไม่ได้กำหนดรายละเอียดระยะเวลาการจัดทำ ปอ.1 ไว้ จากการประสานงานกับ ก.พ.ร. คาดว่า ค.ต.ป. แต่ละกระทรวง น่าจะเป็นผู้กำหนด เพื่อให้สามารถจัดทำสรุปได้ในภาพรวมกระทรวง ส่วนราชการต้องประสานกับ ค.ต.ป. กระทรวงในการจัดทำแบบรายงานดังกล่าวให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ระบุ คตง.ฯ กำหนดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

14. การสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบภายใน ต้องดำเนินการภายหลังจากหน่วยงาน (กรม) จัดทำแบบ ปอ. เสร็จเรียบร้อยแล้วใช่หรือไม่ ซึ่งกว่าหน่วยงานจะทำเสร็จส่งมาให้สอบทานก็เหลือเวลาสอบทานสำหรับผู้ตรวจสอบภายในน้อยมาก

ตอบ การสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบภายในจะดำเนินการเมื่อไร ขึ้นอยู่กับแผนการสอบทานที่ผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้กำหนดขึ้นให้เหมาะสม และสอดคล้องกับแผนการประเมินผลการควบคุมภายในของคณะทำงานและระยะเวลาที่ต้องรายงานผลการประเมินตามระเบียบฯ ทั้งนี้แผนการประเมินผลการควบคุมภายในของคณะทำงาน อาจกำหนดให้ทุกส่วนงานย่อยประเมินการควบคุมด้วยตนเอง และจัดส่งรายงานผลการประเมินตามแบบ ปย.1 และ ปย.2 ให้คณะทำงานภายในเดือน.....ระหว่างที่ส่วนงานย่อยประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ผู้ตรวจสอบภายในสามารถเข้าสอบทานส่วนงานย่อยได้ตามวิธีการ ขอบเขตที่ผู้ตรวจสอบภายในกำหนด โดยไม่ต้องรอให้ส่วนงานย่อยประเมินเสร็จ ต่อจากนั้นเมื่อคณะทำงานประมวลผล ปย.1 และ ปย.2 ของส่วนงานย่อย และประเมินผลเพิ่มเติมในระดับหน่วยงาน เพื่อจะสรุปผลการประเมินเป็นภาพรวมของหน่วยงาน ผู้ตรวจสอบภายในสามารถเข้าสอบทานการประเมินผลภาพรวมของหน่วยงานได้ หรืออาจให้คณะทำงานจัดทำ ปอ. ก่อน แล้วสอบทานจากแบบ ปอ. ก็ได้ ขึ้นอยู่กับวิธีการประเมินของแต่ละหน่วยงาน

15. แบบ ปย.2 มาจากแบบ ปม. และ แบบ ปย.3 ใช่หรือไม่ และสามารถที่จะเลือกใส่รายละเอียดของงานไหนก็ได้ หรือต้องเป็นงานที่มีความเสี่ยงเท่านั้น

ตอบ แบบ ปย.2 เป็นแบบรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายในของส่วนงานย่อยที่ประยุกต์มาจาก แบบ ปม. ซึ่งเป็นแบบประเมินการควบคุมภายในและแบบ ปย.3 แผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน เพื่อให้เห็นภาพของกิจกรรมที่ประเมิน การปรับปรุงการควบคุมและผู้รับผิดชอบรวมอยู่ในแบบเดียวกันโดยตัดช่องที่ซ้ำกันและช่องที่สามารถจัดทำเป็น กระดาษทำการไว้ข้างนอกสำหรับรายละเอียดผลของการประเมินงานที่จะนำมาสรุปในแบบ ปย.2 ขึ้นอยู่กับการกำหนดขอบเขตของงานที่จะประเมินว่าจะประเมินงาน/กิจกรรม ด้านใด ขั้นตอนใด ผลการประเมินให้นำมาใส่ในแบบ ปย.2 ทั้งที่มีจุดอ่อน/ความเสี่ยง หรือไม่มีก็ตาม

16. แบบ ปย.1 ที่มี 5 องค์ประกอบเป็นเนื้อหาและหัวรายงานเช่นเดียวกับ ปอ.2 ดังนั้นสามารถใช้เป็นแบบเดียวกันได้หรือไม่

ตอบ แบบ ปย.1 และแบบ ปอ.2 เป็นแบบการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในเหมือนกัน ต่างกันที่แบบ ปย.1 ใช้รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย แบบ ปอ.2 ใช้รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ระดับหน่วยรับตรวจ สรุปได้ว่ารูปแบบเหมือนกัน แต่เนื้อหาที่รายงานจะแตกต่างกัน

17. การจัดทำเครื่องมือในการประเมิน เช่น แบบสอบถามการควบคุมภายใน และแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือต้องใช้ทั้ง 2 แบบ

ตอบ แบบสอบถามการควบคุมภายในและแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการควบคุมภายในทั้งคู่ แต่ใช้ต่างกัน แบบสอบถามการควบคุมภายในใช้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของงาน/กิจกรรม เฉพาะเรื่อง เช่น แบบสอบถามด้านการเงินใช้ประเมินกิจกรรมด้านการเงิน เป็นต้น ส่วนแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในใช้ในการประเมิน องค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง 5 องค์ประกอบ

18. การประเมินความเสี่ยงสามารที่จะใช้แบบสอบถามการควบคุมภายใน ได้หรือไม่

ตอบ แบบสอบถามการควบคุมภายใน เป็นกลุ่มชุดคำถามที่เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ คำถามตั้งขึ้นมาตามหลักการควบคุมที่ว่าเป็นระบบควบคุมที่ดีและเหมาะสมในเรื่องนั้นๆ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อนำไปใช้ในการประเมินระบบการควบคุมภายในของเรื่องนั้น จึงไม่สามารถใช้ในการประเมินความเสี่ยงได้

19. ภาคผนวก ก และ ข ต้องประเมินทุกส่วนงานและฝ่ายงาน หรือภาค ก ระดับฝ่าย ภาค ข ระดับส่วนงาน

ตอบ ภาคผนวก ก เป็นตัวอย่างแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง 5 องค์ประกอบใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้ทุกส่วนงานย่อย ส่วนภาคผนวก ข เป็นตัวอย่างแบบสอบถามการควบคุมภายในของงานหรือกิจกรรมเฉพาะเรื่องซึ่งในภาคผนวก ข มีตัวอย่างแบบสอบถาม 4 ชุด ส่วนงานย่อยที่มีภารกิจของงาน/กิจกรรมตรงตามตัวอย่าง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการควบคุมภายในได้ ส่วนงานย่อยที่มีภารกิจแตกต่างจากตัวอย่างแบบสอบถามในภาคผนวก ข ต้องใช้เทคนิคการประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามขั้นตอนการประเมินผลในหนังสือแนวทางฯ หน้า 37 และหน้า 40

20. แบบ ปอ. 3 งดเวลาที่พบจุดอ่อน ระบุเป็นสิ้นสุดตามรอบการประเมินตลอด ใช่หรือไม่

ตอบ ใช่

21. หน้า 97 ในหนังสือแนวทางฯ เป็นส่วนหนึ่งของแบบประเมินภาคผนวก ก ใช่หรือไม่ (แต่ว่าเหมือนกับแบบ ปย.1)

ตอบ ใช่ เป็นส่วนหนึ่งของแบบประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินใช้บันทึกสรุปผลการประเมินเก็บไว้เป็นกระดาดำทำการหลักฐานประกอบการประเมินซึ่งเหมือนแบบ ปย.1 และ แบบ ปอ.2

22. แบบ ปย.2 ให้แยกตามกิจกรรมประเมินเฉพาะความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ใช่หรือไม่ ถ้าความเสี่ยงไหนการควบคุมมีประสิทธิภาพแล้ว ไม่ต้องประเมินใช่หรือไม่ หรือประเมินทุกความเสี่ยง (เพราะทางบริษัทมีการระบุความเสี่ยงไว้ทุกกิจกรรมแล้ว)

ตอบ แบบ ปย.2 เป็นแบบรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายในของงาน/กิจกรรม/กระบวนการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบว่า การควบคุมภายในของงาน/กิจกรรม/กระบวนการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา ยังมีความเพียงพอ มีความเหมาะสมและมีการปฏิบัติตาม หรือไม่ อย่างไร ดังนั้นในแบบ ปย.2 จึงต้องใส่ผลการประเมินของงาน/กิจกรรม/กระบวนการปฏิบัติงานที่ประเมินทั้งหมดว่าผลการประเมินเป็นอย่างไร ทั้งที่มีจุดอ่อนของการควบคุม/ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ หรือไม่ก็ก็ตาม

23. กรอบเวลาในการจัดวางระบบฯ ของหน่วยงานที่ปีดวงวดตามปีปฏิทินควรจัดทำเมื่อไร เช่นการจัดวางฯ ปี 2552

- หน่วยรับตรวจจัดทำ ปอ.1-3
- ส่วนงานย่อยจัดทำ ปย.1-2
- เจ้าหน้าที่อาวุโสและผู้ตรวจสอบภายในจัดทำ ปส.

ตอบ ตามระเบียบฯ ข้อ 6 ให้หน่วยรับตรวจรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน ภายใน 90 วัน นับจากวันสิ้นปีงบประมาณหรือปีปฏิทิน กรณีหน่วยรับตรวจใช้ปีปฏิทินต้องรายงานภายใน วันที่ 31 มี.ค. ของทุกปี ดังนั้นในการจัดทำรายงานระดับหน่วยรับตรวจ ส่วนงานย่อย และผู้ตรวจสอบภายใน ว่าควรจัดทำเมื่อไร หน่วยรับตรวจเป็นผู้พิจารณาเองตามความเหมาะสม ซึ่งแต่ละหน่วยรับตรวจอาจแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ของแต่ละหน่วยรับตรวจ เช่น ขนาดโครงสร้าง ขอบเขตของงาน/กิจกรรมที่ประเมิน ความพร้อมในการประเมิน เป็นต้น แต่ต้องดำเนินการให้เสร็จเพื่อรายงานให้ทันตามเวลาที่ระเบียบกำหนด

24. รายงาน ปย.1 และ ปย. 2 ของหน่วยตรวจสอบภายใน หากนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบรับทราบเพียงพอหรือไม่

ตอบ ไม่เพียงพอ เนื่องจากหน่วยตรวจสอบภายในเป็นส่วนงานย่อยส่วนหนึ่งขององค์กรจึงต้องจัดส่งรายงาน ปย.1 และ ปย.2 แก่ผู้ที่มีหน้าที่รวบรวมผลการประเมินของส่วนงานย่อย เพื่อประมวลผลและสรุปเป็นภาพรวมของหน่วยรับตรวจต่อไป

25. อยากทราบว่า สตง. ใช้แบบฟอร์มภาคผนวก ก และ ข ในหน่วยงานย่อยเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร และควรเป็นแนวทางเดียวกันหรือไม่

ตอบ สตง. ใช้แนวทาง : การจัดทำวงระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน ฉบับนี้ในการประเมินผลการควบคุมภายในรวมทั้งใช้แบบสอบถามในภาคผนวก ก และ ข เช่นเดียวกับหน่วยรับตรวจ

26. ขอทราบว่าเกณฑ์ตัวชี้วัด เรื่องการควบคุมภายใน ซึ่งบรรจุในคำรับรองปฏิบัติราชการปี 53 มีหลักเกณฑ์อย่างไร

ตอบ เกณฑ์ตัวชี้วัดมี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 - มีการประเมินการควบคุมภายในของส่วนราชการทุกระดับคิดเป็นร้อยละ 100 น้ำหนัก 0.5

ส่วนที่ 2 - มีระบบการควบคุมภายในตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด (ระเบียบฯ ข้อ 6) น้ำหนัก 1

ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 จะมีรายละเอียดการให้คะแนนตามระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) 5 ระดับ ซึ่งรายละเอียดส่วนราชการสามารถศึกษาได้จากคู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ของ ก.พ.ร.

27. หน่วยงานย่อยภายในสังกัดมีอิสระทางการบริหาร หมายความว่าอย่างไร กรณีที่เป็นหน่วยงานส่วนกลางแต่มีที่ตั้งอยู่ภูมิภาค และเป็นหน่วยเบิกจ่ายเอง จะถือว่าเป็นหน่วยงานอิสระได้หรือไม่ และหน่วยงานส่วนภูมิภาค เป็นหน่วยเบิกจ่ายเอง จะถือเป็นหน่วยงานอิสระหรือไม่

ตอบ - หน่วยงานย่อยภายใต้สังกัดมีอิสระทางการบริหาร หมายความว่า มีอิสระทางการบริหารภารกิจหลักโดยในส่วนของงบประมาณและอัตรากำลังยังคงขึ้นอยู่กับหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งในขั้นต้นได้จำแนกหน่วยงานย่อยดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มโรงพยาบาล
2. กลุ่มโรงเรียน
3. กลุ่มอาชีวศึกษา

หน่วยงานดังกล่าวทั้ง 3 กลุ่ม ต้องรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน โดยถือเสมือนเป็นหน่วยรับตรวจ กล่าวคือ ต้องจัดทำรายงานแบบ ปอ. 1, 2 และ 3 และส่วนงานภายใต้โรงพยาบาล โรงเรียนอาชีวศึกษา ถือเป็นส่วนงานย่อย ต้องจัดทำรายงานแบบ ปย. 1 และ แบบ ปย. 2

- กรณีหน่วยงานส่วนกลางตั้งอยู่ภูมิภาค (ยกเว้น 3 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น) ถือเป็นส่วนงานย่อยของหน่วยงานต้นสังกัดที่ตั้งอยู่ส่วนกลาง ต้องจัดทำรายงานตามแบบ ปย. 1 และแบบ ปย. 2 เพื่อจัดส่งให้ส่วนกลางประมวลผลเป็นภาพรวม

- กรณีเป็นหน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค ถือเป็นหน่วยรับตรวจตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 3 ต้องจัดทำรายงานระดับหน่วยรับตรวจแบบ ปอ. 1, 2 และ 3 และส่วนงานย่อยลงมาจากหน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาคจัดทำรายงานแบบ ปย. 1 และแบบ ปย. 2

28. การส่งรายงานตามระเบียบฯ ที่ต้องส่งให้ สตง. คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้กำกับดูแลในที่นี้ ผู้กำกับดูแลหมายถึงใคร ถ้าส่งไม่ครบมีผลหรือไม่

ตอบ ผู้กำกับดูแล หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาผู้รับตรวจหรือหน่วยรับตรวจ

- หน่วยรับตรวจระดับกรม ได้แก่ ปลัดกระทรวง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
- หน่วยรับตรวจรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น
- หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด
- หน่วยงานราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ได้แก่ อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

หน่วยรับตรวจต้องส่งรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบ ให้ครบตามที่ระเบียบฯ กำหนด กรณีหน่วยรับตรวจส่งรายงานไม่ครบ สตง. อาจพิจารณาออกข้อสั่งการต่อการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ